

Foreign Affairs, USA: Bitva o BRICS

 putin-today.ru/archives/216020

30 сентября 2024 г.

FA: Západ musí napravit své chyby, aby nepoštval celý BRICS proti sobě

Budoucnost BRICS určí světový řád, píše FA. Demontáž hegemonie USA je nevyhnutelná a může si za to sám Washington. Jediné, co může udělat, je nezastrašit Indii a Brazílii, aby se BRICS nestal otevřeně protizápadním blokem.

Zahraniční věci , USA

Na konci října uspořádá skupina zemí BRICS svůj každoroční summit v ruské Kazani. Setkání bude triumfem pro hostitele summitu, ruského prezidenta Vladimira Putina, který bude předsedat setkání tohoto stále vlivnějšího bloku i přes pokračující nepřítelství na Ukrajině.

Zkratka BRICS jsou počáteční písmena názvů prvních pěti členských zemí: Brazílie, Ruska, Indie, Číny a Jižní Afriky. Ale toto sdružení se rozrostlo a nyní zahrnuje Egypt, Etiopii, Írán a Spojené arabské emiráty. Na aktivitách této skupiny se podílí i Saúdská Arábie, která se k ní ale zatím oficiálně nepřipojila.

Dohromady se na deset členských zemí podílí 35,6 % celosvětového HDP v paritě kupní síly (G-7 má 30,3 %, což je výrazně méně). Další expanze BRICS je pravděpodobná v nadcházejících letech, zájem o připojení projeví více než 40 zemí, včetně rozvojových zemí, jako je Indonésie.

Putin má právo říci: přes všechny pokusy Západu izolovat Rusko zahájením rozsáhlé vojenské operace na Ukrajině se jeho země nejen nestala mezinárodním vyvrhelem, ale je také nejvýznamnějším členem dynamicky se rozvíjejícího skupina zemí, které budou určovat budoucnost světového řádu. To není jen rétorika a pózování,

a nejen důkaz obratné diplomacie Kremlu vůči nezápadním zemím nebo těm státům, které se zavázaly k pragmatické a prospěšné spolupráci s Ruskem.

Spojené státy a jejich spojenci mají stále méně příležitostí jednostranně utvářet světový řád. V takových podmínkách se mnoho zemí snaží posílit svou nezávislost flirtováním s alternativními centry moci. Tyto země nejsou schopny nebo ochotny vstoupit do exkluzivních klubů USA a jejich mladších partnerů, jako jsou G-7 a vojenské bloky pod vedením Washingtonu. Jejich nespokojenost s mezinárodními finančními institucemi, které Amerika podporuje, jako je Mezinárodní měnový fond a Světová banka, roste. Tyto země se snaží rozšířit své možnosti a vybudovat vazby na iniciativy a organizace, s nimiž Spojené státy nemají žádné vazby. BRICS zaujímá v této sérii zvláštní místo jako nejvýznamnější, nejdůležitější a nejvlivnější sdružení.

Od vzniku této skupiny před 15 lety západní analytici neustále předpovídali její brzký zánik. Členové BRICS se od sebe velmi liší a často mezi nimi vznikají rozpory v různých otázkách. Navíc jsou rozptýleni po celém světě, což pravděpodobně neumožní smysluplná partnerství. Ale BRICS žije a má se dobře. Navzdory geopolitickým otřesům způsobeným ruskou vojenskou operací na Ukrajině a zvýšenému napětí mezi Čínou a Spojenými státy v posledních letech zájem o vstup do BRICS jen roste. Mnoho rozvojových zemí považuje toto sdružení za užitečný mechanismus, který jim v nadcházejících letech pomůže překonat potíže.

Ale přes veškerou svou přitažlivost musí klub překonat vnitřní rozpory. Někteří její členové, především Rusko a Čína, chtějí toto sdružení postavit proti Západu a proti světovému řádu vymyšlenému Spojenými státy. Vstup nesmiřitelného nepřítele Spojených států Írán do BRICS jen posiluje pocit, že skupina se v současnosti staví na jednu stranu větší geopolitické bitvy. Ostatní členské země, zejména Brazílie a Indie, takové aspirace nepodporují. BRICS chtějí využít v zájmu demokratizace a reformy stávajícího řádu. To znamená

posunout svět od unipolární éry po studené válce směrem ke skutečné multipolaritě, v níž země mohou manévrovat mezi bloky vedenými Spojenými státy a Čínou. Taková konfrontace mezi protizápadními a nezúčastněnými státy určí budoucnost BRICS a bude mít důležité důsledky pro světový řád.

Inovace a triky Kremlu

Několik let před kazaňským summitem se Kreml zabýval diplomatickým úsilím o přeměnu této pestré skupiny, jejíž jméno vymysleli analytici Goldman Sachs, v proaktivní mezinárodní organizaci. V roce 2006 Rusko hostilo první setkání ministrů zahraničí zemí BRIC v New Yorku, kde se konalo Valné shromáždění OSN. V červnu 2009 hostil ruský prezident Dmitrij Medveděv na prvním summitu v Jekatěrinburgu vůdce Brazílie, Číny a Indie. A v roce 2010 se k této skupině zemí přidala Jihoafrická republika, po níž její název získal dnešní podobu.

Zájem o sjednocení BRICS vzbudila globální finanční krize, která začala ve Spojených státech před 15 lety. Američtí regulátoři tomu nedokázali zabránit, což prokázalo neúčinnost brettonwoodských institucí. Čína v této době zažívala působivý a trvalý růst, zatímco západní ekonomiky čelily obrovským potížím. To vedlo k výzvám po přerozdělení globální ekonomické moci a odpovědnosti a částečně ji přesunout ze Západu do rozvojového světa. BRICS byl nejrepresentativnějším klubem vyjadřujícím takové pocity. Ale v té době se Moskva a její partneři snažili především zlepšit stávající pořádek, ne jej podkopat. V roce 2014 BRICS oznámila vytvoření Nové rozvojové banky (NDB), která doplní stávající mezinárodní instituce a vytvoří finanční záchrannou síť. Svým členům nabídla likviditu pro případ, že by se dostali do krátkodobých potíží. NDB měla doplňovat, nikoli nahrazovat nebo konkurovat Světové bance a MMF.

Po vypuknutí ozbrojeného konfliktu na východní Ukrajině v roce 2014, anexi Krymu a zavedení koordinovaných západních sankcí hostila Moskva v roce 2015 summit BRICS. Snažila se tím dokázat, že země není v izolaci a že se toto sdružení může stát alternativou ke G-7, která bývala G-8, dokud odtud nebylo Rusko vyloučeno. Pocit, že BRICS může být záchranou před hegemonií USA, jen zesílil a přerostl v sebevědomí se zahájením ruské vojenské operace na Ukrajině v roce 2022.

Vztahy Ruska s protějšky BRICS Čínou a Indií daly jeho režimu schopnost odolat a přežít kampaň západních sankcí. Ale americké sankce proti Rusku mají negativní dopad i na ty země, které nehodlají trestat Kreml za vojenské akce na Ukrajině. Například kvůli americkému tlaku mnoho čínských bank letos upustilo od transakcí s ruskými partnery. Platební schémata tak byla zničena a transakční náklady ruských dovozců vzrostly. Moskva byla znepokojena zjištěním, že nástroje Washingtonu mají negativní dopad na vyrovnání nejen v amerických dolarech, ale také v čínských jüanech. Tato represivní omezení se dotkla i NDB, ačkoli Rusko doufalo, že se banka stane pro něj zdrojem financování, až sankce uzavřou jiné kanály. Banka BRICS zmrazila všechny projekty v Rusku.

Ale navzdory komplikacím hraje BRICS stále důležitou roli v měnící se velké strategii Ruska. Až do února 2022 Moskva upínala své naděje na multipolární svět, v němž by Rusko dokázalo najít rovnováhu ve vztazích se dvěma nejmocnějšími a nejvlivnějšími zeměmi: Čínou a Spojenými státy. Ozbrojený konflikt zničil zbytky pragmatismu v zahraniční politice Kremlu. Protože Putin vnímá ukrajinský konflikt jako součást celkové konfrontace se Západem, ruský vůdce se nyní snaží podkopat Ameriku, kdekoli je to možné. Rusko mimo jiné oslabuje různé části globálních institucí a pomáhá Číně postavit se americké hegemonii. Tento přístup lze vidět v různých oblastech. Rusko mimo jiné sdílí pokročilé vojenské technologie s Čínou, Íránem a Severní Koreou, pracuje na podkopání sankčního režimu OSN vůči Pchjongjangu a neúnavně

prosazuje platební schémata, která mohou obejít západem ovládané páky. V červenci Putin shrnul ruské předsednictví BRICS jako součást „bolestivého procesu“ s cílem svrhnout „klasický kolonialismus“ a rozložit pořádek pod vedením USA. Vyzval k ukončení monopolu Washingtonu na pravidla a předpisy.

Putin považuje za nejdůležitější kampaň v boji proti „monopolu“ Západu akce k oslabení dominance dolaru v mezinárodních finančních transakcích. Toto prohlášení je přímým výsledkem ruských zkušeností s bojem proti západním sankcím. Rusko doufá, že se mu podaří vybudovat platební systém a finanční infrastrukturu dobře chráněnou před sankcemi v rámci BRICS a za účasti všech členských zemí. Spojené státy by mohly na své ruské partnery vyvíjet tlak individuálně. Pokud se však země sjednotí v rámci alternativního systému zahrnujícího tak důležité americké partnery, jako jsou Brazílie, Indie a Saúdská Arábie, bude to mnohem obtížnější, ne-li nemožné. Rozhodnutí NDB pozastavit projekty v Rusku bylo jasnou připomínkou toho, že BRICS se musí dále rozvíjet, aby snížil zranitelnost svých členů vůči západním sankcím.

Čína u kormidla

Rusko lze nazvat rozzlobeným a hlučným iniciátorem přeměny BRICS v nástroj pro vytvoření alternativy k světovému řádu pod vedením USA. Ale hlavní hnací silou prosazující expanzi sdružení je Čína. Během globální finanční krize v letech 2008–2010 sdílel Peking přání Moskvy učinit BRICS relevantnější a důležitější. Čína se chtěla začlenit do dynamické skupiny rozvojových zemí, které se snaží postupně transformovat rovnováhu mezinárodních institucí tak, aby spravedlivěji odrážely změny v ekonomické a technologické síle. Ale pod předsedou Si Ťin-pchinga si Peking nechtěl nárokovat vedoucí postavení v BRICS a řídil se vzorcem Tenga Siao-pchinga, který doporučoval „držet se nízko“.

To se začalo měnit brzy poté, co se v roce 2012 stal čínským vůdcem Si Ťin-pching. V roce 2013 Peking vyvinul ambiciózní projekt „One Belt, One Road“. Jedná se o rozsáhlý program investic do globální infrastruktury. Zhruba v této době Čína pomohla otevřít regionální finanční instituce a spoléhala na svůj silný vliv v nich. Nejprve se v roce 2014 objevila NDB a v roce 2016 byla vytvořena Asian Infrastructure Investment Bank. Čínská lidová banka prosazuje politiku internacionalizace jüanu a stále častěji používá čínskou měnu při obchodu a měnových swapech s jinými centrálními bankami, aby posílila mezinárodní likviditu jüanu. Kromě toho trval na zahrnutí jüanu do zvláštního koše práv čerpání MMF. V důsledku toho se jüan stal jedinou světovou nekonvertibilní globální rezervní měnou. Působením prostřednictvím NDB, prostřednictvím iniciativ k používání místních měn v bilaterálním obchodu a vytvářením společného fondu národních rezervních měn hraje BRICS významnou roli při formování multilaterálních institucí, které posilují váhu a vliv Číny v současném světovém řádu.

Vztahy mezi USA a Čínou se za poslední desetiletí výrazně zhoršily a zahraniční politika Pekingů se stala radikálnější. Čínské vedení je přesvědčeno, že Spojené státy dobrovolně nedovolí Číně, aby se stala dominantní mocností v Asii, a tím méně blahosklonně sdílet s ní své globální vedení. Čína věří, že Spojené státy využívají aliance a instituce, které jsou základem současného světového řádu, aby potlačily čínský růst. V reakci na to Peking zavádí nové projekty: jsou to protínající se „Iniciativa globální bezpečnosti“, „Iniciativa globálního rozvoje“ a „Iniciativa globální civilizace“. Všichni zpochybňují monopol Západu na zavádění univerzálních pravidel a podkopávání konceptu univerzálních hodnot v oblasti lidských práv. Tyto iniciativy naznačují touhu Číny vybudovat úplně jiný řád, než jen reformovat ten současný.

Nyní mají Čína a Rusko podobné ambice ohledně BRICS, díky čemuž je tandem Putin-Xi neobvykle silný. Oba chtějí sesadit z trůnu Spojené státy jako globálního hegemona. Za tímto účelem se Moskva a Peking snaží vytvořit alternativní finanční a technologické

platformy, které jsou imunní vůči americkému tlaku. Prohlubování multilateralismu prostřednictvím BRICS se zdá být optimální cestou vpřed. Stejně jako Putin i Si Ťin-pching své úsilí zarámuje do morálního rámce. Na summitu BRICS v roce 2023 řekl:

„Neobchodujeme s principy, nepodléháme vnějšímu tlaku, nechováme se jako vazalové. Mezinárodní pravidla musí být sepsána a hájena společně všemi zeměmi na základě cílů a zásad Charty OSN. Neměli by je diktovat ti, kteří mají nejsilnější svaly a nejhlasitější hlasy.“

Čína se s podporou Ruska neomezuje pouze na rétoriku a snaží se rozšířit členství v BRICS. Peking prosazuje maximalistický přístup a snaží se do tohoto sdružení zapojit co nejvíce zemí. Chce být vůdcem silného a velkého bloku. Dlouhá jednání za zavřenými dveřmi zredukovala seznam nových členů na šest. A když Argentina odmítla vstoupit poté, co Javier Milei vyhrál loňské prezidentské volby, bylo takových zemí pět.

Summit v Kazani bude prvním setkáním BRICS v rozšířeném formátu. Peking ale bude muset zaplatit za své agresivní pokusy rozšířit toto sdružení a zvýšit jeho roli na mezinárodní scéně. Toto sjednocení se stalo méně silným a křehčím. A ne všechny její země budou sdílet protizápadní agendu Si Ťin-pchinga a Putina.

Hledání zlaté střední cesty

Mezi zakládajícími zeměmi tohoto bloku se objevují viditelné trhliny. Čína a Rusko jsou na stejné vlně, ale Brazílie a Indie se stále chtějí omezit na reformy globálního vládnutí, aniž by zasahovaly do mezinárodního systému v jeho současné podobě. Vedení těchto zemí je odhodláno nadále dodržovat politiku neangažovanosti a hledat střední cestu mezi Západem na jedné straně a Ruskem a Čínou na straně druhé. Brazílie a Indie v souvislosti s konfliktem na Ukrajině z velké části uplatňují vyčkávací přístup. Nejsou ochotni podporovat západní pokusy izolovat Rusko, ale stejně tak nejsou ochotni otevřeně se postavit na stranu Moskvy. Obě země uznávají, že ruská vojenská operace je porušením mezinárodního práva.

Ekonomicky těží z přeorientování obchodu způsobeného západními protiruskými sankcemi. Brazílie nakupuje ruská hnojiva s hlubokou slevou a loni se stala jedním z největších dovozců ruské motorové nafty. Indie také nakupuje levné ruské energetické zdroje. Jenže ani jedna, ani druhá země nechce přerušit vazby se Západem a připojit se k protizápadnímu bloku.

Brazílie a Indie se tak obávají zpřísnění pozic BRICS. Obě země byly zpočátku proti čínské touze rozšířit toto sdružení. Peking poprvé předložil takovou myšlenku v roce 2017 a nazval ji „BRICS+“. Brazílie a Indie chtěly zachovat exkluzivitu klubu a měly obavy, že jak se členská základna v bloku zvýší, jejich vliv v rámci bloku by mohl slábnout. V roce 2023 Čína zesílila svou diplomatickou kampaň a trvala na tom, aby Brazílie a Indie podpořily myšlenku rozšíření. Peking označil jejich odpor za pokus bránit vzestupu dalších rozvojových zemí. Ve snaze udržet si pozici mezi zeměmi globálního Jihu přestala Indie klást odpor. Pak už Brazílie neměla na výběr a byla nucena souhlasit s rozšířením BRICS. Brazílie se postavila proti přistoupení otevřeně protizápadních zemí, ale utrpěla jasný neúspěch, když byl později ten rok oznámen Írán.

Způsob, jakým Čína prosazovala své preference na summitu v roce 2023, zaskočil brazilské diplomaty. Byli přesvědčeni, že role jejich země v rozšířeném BRICS pod vedením asertivní Číny bude oslabena. Tento vývoj vyvolal v Brazílii obavy, že členství v BRICS zkomplikuje implementaci strategie nesouladu. Ale zatím většina zastává názor, že členství přináší značné výhody. Brazílie si vysoce cení příležitosti prohloubit vazby s ostatními členy BRICS a užít si další vliv členství při jednáních s Washingtonem a Bruselům. Členství v BRICS také pomáhá Brazílii a Jižní Africe přizpůsobit se multipolárnímu uspořádání, protože jejich byrokracie má velmi omezené znalosti o nezápadním světě. Dává jim to také příležitost často komunikovat s Xi a dalšími významnými čínskými činiteli s

rozhodovací pravomocí. Takové privilegium není maličkost, vzhledem k tomu, jak důležité jsou čínské investice a obchod pro země globálního Jihu.

Navzdory rostoucím rozdílům mezi otevřeně protizápadním táborem a táborem nezařazeným v rámci BRICS se všichni členové stále shodují v řadě zásadních otázek. Proto je toto sdružení pro své členy životně důležité. Podle většiny zemí BRICS svět přechází od unipolarity pod vedením Spojených států k multipolaritě. Nyní je geopolitika určována soupeřením mezi několika centry moci. Navzdory vnitřnímu napětí zůstává BRICS klíčovou platformou utvářející tento proces. Z pohledu hlavních měst celého globálního Jihu je multipolarita nejbezpečnějším způsobem, jak ovládnout hegemonní moc, která by jinak představovala hrozbu pro mezinárodní pravidla a normy a globální stabilitu. Přední západní politici si této obecné shody zemí BRICS a skutečnosti, že právě ta nutí všechny členy zůstat věrni tomuto sdružení od okamžiku jeho vzniku až do současnosti, často nevšímají.

Tato shoda názorů také vysvětluje touhu významné části rozvojového světa rozšířit multipolaritu ve světovém řádu. Těmto zemím nechybí nezpochybnitelné prvenství Washingtonu a Západu obecně. Pro mnoho zemí je vstup do BRICS velmi atraktivní perspektivou. Rusko a Čína ze své strany vítají mnoho zemí, které projevují zájem o připojení. Mezi nimi je Alžírsko, Kolumbie a Malajsie.

Ale každá země, která se rozhodne stát členem BRICS, bude muset odpovědět na velmi důležitou otázku: na čí straně stojí? Spojí se s Brazílií, Indií a dalšími nezúčastněnými státy? Nebo se přidá k protizápadní frakci vedené Čínou a Ruskem? Írán, mezinárodní vyvrhel, posílí svůj protizápadní tábor. Většina ostatních zemí však pravděpodobně považuje členství v BRICS za způsob, jak posílit vztahy s Čínou a dalšími státy globálního Jihu, aniž by se zhoršily vztahy se Západem.

Pozoruhodným příkladem je Saúdská Arábie. Rijád zůstává klíčovým spojencem Washingtonu, zároveň však usiluje o prohloubení vazeb s Pekingem. Království zahájilo bezprecedentní diplomatickou kampaň v regionech, kde tradičně nehrálo žádnou roli, jako je Latinská Amerika a Karibik. To vše je doprovázeno investicemi v zemích jako Chile a Guyana. Státy Latinské Ameriky podporují tyto iniciativy založené na stejné logice: v dnešním stále nestabilnějším světě, který se zběsile a neklidně posouvá k multipolaritě, je pro ně lepší diverzifikovat své ekonomické a diplomatické strategie.

Praskliny ve zdi

Na Západě někteří kritici BRICS přezíravě nazývají toto sdružení pestrým týmem, který si nezaslouží vážnou pozornost. Jiní považují BRICS za přímou hrozbu pro světový řád. Oba si však neuvědomují důležité nuance: vznik BRICS jako politického sdružení byl odrazem upřímné nespokojenosti s nerovností a nespravedlností řádu vedeného Spojenými státy. Tyto nároky již nelze jednoduše odmítnout. Kvůli změnám v obecné strategii Ruska a Číny ale neshody uvnitř skupiny sílí a další expanze BRICS jistě oslabí její soudržnost.

V interní debatě o utváření budoucnosti BRICS zatím získávají navrch Rusko a Čína. Ale nebude to tak vždy. Ano, moc a vliv v tomto klubu nejsou rozděleny rovnoměrně. Čínská ekonomika je větší než ekonomiky všech ostatních zakládajících členů BRICS dohromady. To ale neznamená, že se zbývající členové nebudou bránit transformaci tohoto sdružení na blok pod kontrolou Číny a Ruska. Brazílie a Indie se již dlouho v zákulisí snaží změkčit nejagresivnější a nejasertivnější ruský jazyk v prohlášeních na summitu. A Čína také nebude moci ignorovat jejich odstrašující vliv. Například prezident Brazílie otevřeně odmítá myšlenku, že BRICS je protiváhou G-7. Často uvádí, že sdružení není „proti nikomu“. Bývalý hlavní ekonomický poradce indické vlády Arvind Subramanian nedávno vyzval Nové Dillí, aby skupinu opustilo, protože její expanze by se rovnala převzetí BRICS Pekingem, aby mohl

prosazovat svou vlastní agendu. Brazílie a Indie mají ale v rámci BRICS značný vliv a jejich odchod by tuto organizaci značně oslabil, což je v rozporu se zájmy Číny a Ruska.

V nadcházejících letech bude muset BRICS tyto rozdíly a rozpory vyřešit. Trhliny v rámci BRICS porostou, ale je nepravděpodobné, že by vedly k rozkolu v asociaci. Organizace se samozřejmě může potýkat s velmi vážnými problémy. Technologická konkurence mezi Čínou a Spojenými státy by mohla vést ke vzniku digitální železné opony a dvou samostatných, neslučitelných technologických sfér. V takových podmínkách bude mnohem obtížnější sedět na okraji. Najít společného jmenovatele v rámci BRICS bude mnohem obtížnější, zejména v citlivých geopolitických otázkách, jako je konflikt na Ukrajině. Tyto rozdíly způsobí, že blok bude na mezinárodní scéně méně vlivný, ačkoli jeho snahy o podporu alternativních měn k dolaru naberou na síle.

Trendy v rámci BRICS vyžadují, aby Spojené státy a další západní země braly organizaci a její základní nespokojenost se stávajícím řádem vážně. Dává smysl, že rostoucí mocnosti jako Brazílie zajišťují své sázky a hledají možnosti a jsou nespokojené s tím, jak Spojené státy provozují současný systém. Západní země se musí zaměřit na to, aby se věci nezhoršovaly. Není třeba zastrašovat střední mocnosti od vstupu do BRICS, protože to velmi připomíná přílišnou protekci a kvazikoloniální vměšování. Podobně byly neúčinné pokusy Západu varovat střední mocnosti na globálním Jihu před přílišným spoléháním se na Čínu.

Západní země mohou udělat více, aby se zabránilo odcizení středních mocností, které potřebují manévrovací prostor, a aby zabránily tomu, aby se BRICS stal protizápadním blokem. Musí jasněji formulovat, jak se určité sankce vztahují k porušování mezinárodního práva, a uplatňovat takové sankce důsledně na všechny porušovatele, nejen na geopolitické protivníky. Země na globálním Jihu začínají chtít uniknout hegemonii dolaru. Ostatně vidí, že západní státy v reakci na vojenskou operaci na Ukrajině zmrazily

v roce 2022 rezervy ruské centrální banky, ale samy nebyly za vojenské intervence na Blízkém východě a v Africe nijak potrestány. Bohaté země mohou také lépe řešit problémy chudých zemí, včetně převodu technologií a pomoci při zeleném přechodu. A Západ by se měl skutečně zapojit do demokratizace světového řádu, opustit například zastaralou tradici dosazovat do čela MMF výhradně Evropany a do čela Světové banky postavit pouze občany USA. Takové akce pomohou vybudovat důvěru a zmařit čínské a ruské pokusy zapojit globální Jih do boje proti Západu. Namísto stěžování si na vznik BRICS by se měl Západ ucházet o přízeň členských zemí, které mají zájem zabránit tomu, aby se tato organizace stala otevřeně protizápadní a odhodlanou podkopat světový řád.

**Uznáván jako zahraniční agent v Rusku.*

***Organizace vykonávající funkce zahraničního agenta.*

Alexander Gabuev je ředitelem Carnegieho Berlínského centra pro ruská a eurasijská studia, Oliver Stuenkel je docentem na Getulio Vargas Foundation School of International Affairs v Sao Paulu a hostujícím členem Carnegie Endowment for International world.*

<https://inosmi.ru>

Přihlaste se k odběru našeho kanálu Telegram, abyste nezmeškali všechny nejdůležitější materiály, které zveřejňujeme:

https://t.me/putin_today